

ಮಂತ್ರಿ ತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಇನ್ನಾವೂ ಹತ್ತಿರ ಸುಳಿಯಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಅಲರ್ಬ್ ಆದವೇನೋ.

ರಂಗಯ್ಯ 'ಇವು ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಳ್ಯಾಕಾಯ' ಎಂದು ಮಂತ್ರಿ ಎತ್ತಿಟ್ಟು ಕೋಣಬೇವಿನ ಮರಕ್ಕೆ ಬರುವವಕ್ಕಾಗಿ ನೋಡತೊಡಗಿದ. ಸಂಜೆ ಮುಂಚೆ ಗಾಸಿ ಆಗಿದ್ದಕ್ಕೋ ಏನೋ ಯಾವ ಕೋಳಿಗಳು ಇತ್ತ ತಲೆ ಹಾಕಲೇ ಇಲ್ಲ. ರಂಗಯ್ಯ ದನ ಪನ ಕಟ್ಟಿ ಬಂದು ರಾತ್ರಿ ಏಳರ ಸುಮಾರಿಗೆ ಅಂಡಬಂಡನಿಗಾಗಿ ಕೋಣಬೇವಿನ ಮರ ನೋಡಿದ. ಅಲ್ಲಿ ಅವನೊಬ್ಬನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಯಾಚೆ ಪಾವುಗೋಳಿಗಳು ಕೊಂಬೆ ಪರಿದ್ದವು. ಬಡ್ಡಿ ಮಗುಂದು ಇಷ್ಟೊತ್ತಾದ್ದು ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟರಲ್ಲೆ ಅತ್ತ ಕಡೆ ಕಕ್ಕಕ್ಕೆ ಎನ್ನುತ್ತಿರುವ ರಂಗಮ್ನ ದನಿ ಕೇಳಿತು. ಅದೇನು ಎಂದು ನೋಡಿದಾಗ ಅಂಡ ಬಂಡ ಇಂದು ಮನೆಯನ್ನೇ ಸೇರದೆ ಇನ್ನಾರದೋ ಮನೆಯ ಹಿತ್ತಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ ತೆಂಗಿನ ಮರ ಪರಿ ಕುಳಿತಿತ್ತು. ಅಷ್ಟೊತ್ತಲ್ಲಿ ಆ ತೆಂಗಿನ ಮರ ಪರಿ ಕೋಳಿಹಿಡಿಯುವುದು ಆಗದ ಮಾತು ಎಂದು ರಂಗಯ್ಯ, 'ಬಾ ಅತ್ತಿಗೆ ಇದ್ದುಗೆ ಯಾವಾರ ಒಂದ ಹಿಡ್ಡಣ' ಎಂದು ಹೆಂಡ್ತಿನ ಕರೆದ. ಕೋಣಬೇವಿನ ಮರದಲ್ಲಿ ರಂಗಯ್ಯನ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಕೊರಗುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ ಕೋಳಿ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿದ ನಂತರವೇ ಕರಿಯಪ್ಪನವರಲ್ಲಿದ್ದ ಆತಂಕ ಕಡಿಮೆಯಾದುದು.

ಇನ್ನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಕರಿಯಪ್ಪನವರು ಹೊತ್ತುಟ್ಟ ಮುನ್ನ ಎದ್ದು ಕೈಕಾಲು ಮುಖ ತೊಕಂಡು 'ಬತ್ತಿನಿ ಕಣ್ಣವ್ವ' ಎಂದು ಹೊರಟು ಈಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅದೇ ಅಂಡಬಂಡ ರೆಕ್ಕೆ ಬಿಚ್ಚಿ ಮೈಮುರಿಯುತ್ತ ಮನೆ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿತ್ತು. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು ಅದನ್ನ ನೋಡಿಕೊಂಡು 'ಮದ್ದೆ ಎಲ್ಲ ಮುಗೀಲಿ, ಬಂದು ಬಿಡ್ಡಿನಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮುಂದಡಿ ಇಟ್ಟರು. 'ನಿಮ್ಮಾವ ಹೇಳರೆ ಹೇಳುತ್ತೆ ತಗ, ನಾಡಿದ್ದು ಶುಕ್ರಾರ ಹೆಂಗಿದ್ದು. ಹೋದ್ದಾರ ವಾರ ಬಿಟ್ಟಿದಿವಿ, ದುರ್ಗಮ್ಮುಂಗ ಎಡೆ ಮಾಡಿ ಇಕ್ಕರೆ ಆಗುತ್ತೆ' ಅಂತ ಗಂಡನ ಮಕ ನೋಡಿಕೊಂಡು ರಂಗಮ್ನ ಅಂದಳು.

ಅದರಂತೆ ಶುಕ್ರಾರ ಬಂತು. ಪಕ್ಕೂರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಮಗಲು ಅಳಿಯುಂಗ 'ಬರ್ರಪ್ಪ ಒಂದು ಹುಂಚೆತೆ ದುರ್ಗಮ್ಮುಂಗ ಮಾಡನ' ಅಂತ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದು. ಮಂಗಾರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಹಿಡಿಯಕೋಡೆ ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಅದಲ್ಲಿ ನೆಗೆದೋಗಿರುತ್ತೂ, ಇವತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲನೆ ಹಿಡುದು ಕವುಚಾಕನ ಎಂದು ಗಂಡಹೆಂಡ್ತಿ ಹೋಗಿ ಮರುದ್ಯಾಕೆ ಕತ್ತೆತ್ತಿರು. ಅಲ್ಲಿ ಅಂಡ ಬಂಡ ಹುಂಜವೆ ಇಲ್ಲ. ಇದೆಲ್ಲೋತು ಅಂತ ರಂಗಮ್ನ ಅಷ್ಟೊತ್ತಲ್ಲಿ ಊರಲ್ಲೆ ಹುಡುಕತೊಡಗಿದಳು. ಅವಳ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾರ ತಲೆ ಮಾಸ್ತವು ಹಿಡ್ಡಂಡು ತಿಂದ್ರುಟ್ಟು ಎಂಬುದು ಓಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ 'ಯಂಥ ಒಳ್ಳೆ ಉಂಜವ್ವ, ದುರ್ಗಮ್ಮುಂಗ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು, ಯಾವಾಗ್ನು ಇಲ್ಲೆ ಕಣ್ಣುಂದೆ ಇರದು, ಕಾಲೆ ಕಾಲೆ ಬರದು, ಇವತ್ತಿಲ್ಲ ಅಂದೆ ಏನಾಗಿರೇಕು, ತಿಂದರು ಬದುಕ್ಕರ, ರಕ್ತ ಬೇಡಿ ಆಗಿ ಹೊಕ್ಕಂಡು ಹೋಗಲ್ವ' ಎಂದು ದನಿ ಅದುರಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿಸ್ಕಂಡ ಪಕ್ಕದ ಬೀದಿಯ ಅಮ್ಮಯ್ಯ 'ಯಕ್ಕಾ

ಕೋಳಿ ಹುಡುಕ್ಕಿದಿಯ, ಇಲ್ಲೊಂದು ಯಾವೊ ಕುಂತ್ಯೆ ನೋಡು' ಎಂದು ತಮ್ಮನೆ ಹಿತ್ತಲಿದ್ದ ಸೀಬಿಗಡದ ಕಡಿಕೆ ತೋರಿಳು. ರಂಗಮ್ನ ಗುಂಡಿ ಇಳಿದೋಗಿ ನೋಡಿ ಕತ್ತೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಗಂಡುನ್ನ ಕರುದ್ದು. ಹಿಂದೆ ಬಂದ ರಂಗಯ್ಯ ಮರುದ್ಯಾಕೆ ಬ್ಯಾಟರಿ ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿ 'ಹು ನಮ್ಮಯ ನೋಡು, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಪಾಟಾಗ್ಯತೆ' ಅಂದ. 'ನೆನ್ನೆಂದ ಇಲ್ಲೆ ಕುಂತ್ಯೆತೆ, ನಾನು ಇದ್ಯಾರೊ ಕಾಣೆ ಅಂದ್ಡಂಡು ಸುಮ್ಮಾಗಿದ್ದೆ' ಅಂದ್ರು. ಸೀಬೆ ಮರದ ತುದಿಲೋಗಿ ಕೂತಿದ್ದ ಹುಂಜನ್ನ ನೋಡಿದ ರಂಗಯ್ಯ ಇದನ್ನು ಹಿಡಿಯ ಸಾಹಸ ಈಗ ಈಡೇರಲ್ಲ ಎಂದು ಮನಗಂಡು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಮಾಮೂಲಿ ಮಂತ್ರಿ ಒಡ್ಡಿ ಹಿಡುದಾಕನ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಮನಿಗೆ ಬಂದು ಮನಿಕಂಡ.

ರಂಗಯ್ಯ ಬೆಳಗ್ಗೆದ್ದು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಗನಂದಾರಿ ಕೆಲಸ ಕೋಳಿ ಹಿಡಿಯುವುದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎದ್ದ ತಕ್ಕಣವೇ ಅದರ ಮುಖ ದರ್ಶನ ಪಡೆದು ಮನಸ್ಸಲ್ಲೆ ಎಜಿಪ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಕಸ ಮುಸೆ, ಹಾಲು ನೀರು ಎಲ್ಲ ಮುಗ್ಗಿ ಮಾಮೂಲಿನಂತೆ ಮನೆ ಮುಂದೆ ಮಂತ್ರಿ ಒಡ್ಡಿ ಅದರ ಆಗಮನಕ್ಕಾಗಿ ಕಾದು ಕುಳಿತ. ರಂಗಮ್ನ ಊರೂರು ತಿರುಗಿ ಅದು ಇದ್ದೆಡೆಯಿಂದ ಗಾಬರಿಗೊಳಿಸಿ ಮನೆಕಡಿಕೆ ಓಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಳು.

ಅಂಡಬಂಡ ಹುಂಜ ಮನೆಕಡೆ ಬಂದನಾದರೂ ಆತನೊಬ್ಬನೆ ಬಂದೆ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬನನ್ನೂ ಕರೆತಂದಿದ್ದ. ಅಂಡ ಬಂಡನ ಗೆಳೆಯ ಇವನಷ್ಟೆ ಸೈಜಿನವನಾದರೂ ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಕರಗಿದ್ದ. ರಂಗಮ್ನ ಓಡಿಸಿದಂತೆಲ್ಲ ಅವನು ಎತ್ತಕಡೆಗೋಗುತ್ತಾನೋ ಇವನೂ ಅತ್ತಕಡೆಗೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಇವನು ಇತ್ತಕಡೆ ಬಂದರೆ ಅವನೂ ಇತ್ತಗೇ ಬರುವನು. ಅಂಗಾಡಿ ಇಂಗಾಡಿ ಇಬ್ಬರೂ ರಂಗಯ್ಯನೊಡ್ಡಿದ್ದ ಮಂತ್ರಿಕಡೆಗೇ ಬಂದರು. ಹುಷಾರಿಯಾದ ಅಂಡಬಂಡ ಗೆಳೆಯನಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದನೋ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದನೋ, ಮಂತ್ರಿಯೊಳಗೆ ಬಂದು ಮೊದಲು ಬಿದ್ದವನು ಕರನೆಯ ಗೆಳೆಯನೆ. ಇವನು ಮಾಮೂಲಿನಂತೆ ನೆಗೆದೋಗಿ ಅನತಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕತ್ತೆತ್ತಿ ಕೆಕ್ಕರಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ. ರಂಗಯ್ಯನ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಒಂದೆರೆಡು ಪುಕ್ಕವನ್ನಷ್ಟೇ ಉದುರಿಸಿಹೋಗಿದ್ದ. ರೊಚ್ಚಿಗೆದ್ದ ರಂಗಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಕರೆಕೋಳಿಯನ್ನ ಬಿಟ್ಟೋಡಿಸುವುದು ಬೇಡ, ಇವನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಅವನು ಬಂದೇ ಬತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಅದನ್ನ ಇನ್ನೊಂದು ಮಂತ್ರಿಗಾಕಿ ಕೌಚಿ ಮತ್ತೆ ಮಂತ್ರಿ ಒಡ್ಡಿ ಕಾಯತೊಡಗಿದ. ಎಲ್ಲೋದ್ದೂ ಈ ಹುಂಜ ಮತ್ತೆ ಇತ್ತ ತಲೆ ಹಾಕಲೇಬಾರದ!

ಇತ್ತ ಕಡೆ ರಂಗಮ್ನಿಗೆ ದುರ್ಗಮ್ಮನ್ನ ಮಾಡ ಚಿಂತೆ. ಎಲ್ಲ ತೊಳ್ಳಂಡು ಬಳ್ಳಂಡು ರೆಡಿ ಮಾಡ್ಡೆಂಜವ್ವೆ, ಬಲಿಗೆ ಹುಂಜವೆ ಇಲ್ಲ. ಮಗಳಿಗು ಅಳಿಯಂಗು ಹೇಳ್ಳಂಡವ್ವೆ ಬೇರೆ! ಸಂಜಾಗ್ನು ಬಂತು ಆಕಡೆಯಿಂದ ದುರ್ಗಮ್ಮನ್ನ ಮೈಮೇಲೊತ್ತವಳಂತೆ ಶಿವಮ್ಮ, 'ಯಾವಳೆ ಅವು ನನ್ನೋಳಿ ಹಿಡ್ಡಂಡು ಕಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರಳು, ಇವು ದೇವು

ಮಾಡದಾದೆ ಇವುಡ್ಡ ಹಿಡ್ಡಂಡು ಕುಯ್ಯಂಬೇಕು, ಕಂಡರವ ಹಿಡ್ಡಂಡು ಕವ್ವೆಂತ್ತೆ ಬಿಡ್ಡಿವ, ಹಿಂಗ ಎಷ್ಟು ಕೋಳಿ ಮುರ್ದಂಡು ತಿಂದವು, ನನ್ನೊಲೆಶ್ಯಾಲೆ' ಎಂದು ಬಂದಳು. ಈ ಅಂಡಬಂಡ ಹೋಗಿ ಹೋಗಿ ಆ ಶಿವಮ್ಮನ ಮನೆ ಹುಂಜನ ಗೆಳತನ ಮಾಡಿತ್ತು. ಈ ಶಿವಮ್ಮ ರಂಗಮ್ನ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಹಾವು ಮುಂಗ್ಗಿ ಆಗದು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ನೆಡ್ಡಂಡು ಬಂದಿತ್ತು. ಇದುಕ್ಕೆ ಬೇರೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿದ್ದರೂ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಂಗಮ್ನನ ಅಂಡಬಂಡ ಹುಂಜನ ಪ್ರತಾಪವೇ ಮುಖ್ಯದ್ದಾಗಿತ್ತು. ರಂಗಮ್ನನ ಅಂಡಬಂಡ ಹುಂಜನ ನೆತ್ತಿ ಜುಟ್ಟು ಒಂಚೂರು ಮುಕ್ಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಮುಕ್ಕಿನ ಅಂದ ತನ್ನಂತಾನಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲ. ಇದರ ಅಪ್ಪನೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅಂಡಬಂಡನಿಗೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಜುಟ್ಟಿನ ಮುಕ್ಕಿದ್ದು ಅಲ್ಲಂದಲೇ ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ಇವನಿಗೂ ಬಂದಿತ್ತು. ಈ ರಂಗಮ್ನನ ಅಂಡಬಂಡ ಕೇರಿಗೆಲ್ಲ ಒಬ್ಬನೇ ಮದನ ಕಾಮರಾಜನಂತೆ ಜಂಬದಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಯಾಚೆಗಳು ಅದಷ್ಟೇ ದೂರ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡಿರೂ ಹಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮೇಲೆರಿಗ ಕುಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕೇರಿಯ ಎಲ್ಲರ ಮನೆಯ ಯಾಚೆಗಳೂ ವರ್ಷೊಂಬತ್ತು ಕಾಲ ಕಾವಿಗೆ ಕೂತೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವುಗಳ ಮರಿಗಳು ದೊಡ್ಡವಾದಂತೆಲ್ಲ ಮುಕ್ಕಾದ ಜುಟ್ಟನ್ನೇ ಹೊತ್ತು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೇರಿಯ ಇದ್ದ ಬದ್ದ ಕೋಳಿಗಳೆಲ್ಲ ಯಾಚೆಯಾದರೆ ಅಂಡಬಂಡನ ಬಣ್ಣ ಹುಂಜವಾದರೆ ಮುಕ್ಕಾದ ಜುಟ್ಟನ್ನೇ ಹೊತ್ತು ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಈ ಐಬು ವಂಶವಾಹಿಯಿಂದ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹಟ್ಟಿಯ ಜನ ಈ ಹುಂಜನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಬಾಯಿ ಮಾಡಿ ಓಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಯಾಚೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸುಪರ್ಧಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಇನ್ನಿಲ್ಲದಂತೆ ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇನ್ನಾವುದೋ ಮಾಯದಲ್ಲಿ ಇವು ಅವೇ ಆಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಇದನ್ನ ಚಾಲೆಂಜ್ ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಶಿವಮ್ಮ ಮಾತ್ರ ನನಗೆ ಆಗದವಳ ವಂಶವಾಹಿ ನಮ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಕೂಡದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ತವರಿನಿಂದ ಈ ಕರೆ ಬಣ್ಣದ ಹುಂಜನನ್ನು ತಂದು ಊರಲ್ಲ ಮರೆಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಇಂಥ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಶತ್ತು ರಂಗಮ್ನನ ಹುಂಜದ ಗೆಳತನ ಮಾಡಿದ್ದ ಶಿವಮ್ಮನ ಹುಂಜ ಇಂದು ತಿಳಿದೋ ತಿಳಿಯದೆಯೋ ರಂಗಯ್ಯನಿಂದ ಕವುಚಲ್ಪಟ್ಟು ಮೂರನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ರಂಗಮ್ನ 'ಅವು ಅಂದಂಗೆಲ್ಲ ಅನ್ನಿಸ್ಸೇಣಕಾಗುತ್ತೆ' ಎಂದು ಭಾನುಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮಿದಿತ್ತಿದ್ದುದ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದು, 'ಅಂತಳಾದ್ಲೆ ನಿನ್ನೋಳಿನ ಹಿಡಿದು ಕಪ್ಪಿಕಳಮ್ಮಿ' ಅಂತ ಜಗಳಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದು. ಈ ನಡುವೆ ರಂಗಯ್ಯ ಕವುಚಿದ್ದ ಹುಂಜವನ್ನು ಬಿಡೋದರ ಮೂಲಕ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲವಿರಾಮ ಸಿಕ್ಕಿತಾದರೂ ಅವರವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಮುಂದುವರೆದೇ ಇತ್ತು.

ಸಂಜೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಳಿಯ ಮಗಳು ಭಾನುಕ್ಕೆ ಬಂದೇ ಬಿಟ್ಟರಾದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನೆರೆಡು